MALTA

QORTI CIVILI

(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF

NOEL CUSCHIERI

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2015

Citazzjoni Numru. 1812/1997/1

Kawza fil-lista: 7

A sive B C

vs

D C

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni li permezz taghha l-attur, ippremetta: l-konventa rrendiet ruhha hatja fil-konfront ta' l-attur ta' sevizzi u eccessi b'mod li l-hajja ta' bejniethom giet reza impossibbli u li z-zwieg tal-partijiet tkisser irrimedjabbilmet; li l-attrur ottjena l-awtorizzazzjoni skond il-ligi sabiex iressaq l-istanza odjerna skond id-digriet datat 24 ta' Gunju 1997; ghalhekk l-attur qed jitlob li din il-Qorti: [1] tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet minhabba

ragunijiet imputtabbli lill-konvenuta; [2] tillikwida il-komunjoni ta' l-akkwisti tal-partijiet u taqsam l-istess bejn it-tnejn; [3] tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri Joanna lill-attur; bl-ispejjez inkluzi dawk tas-Sekond'Awla tal-Qorti Civili (Digriet 735/97) kontra l-konvenuta, ingunta minn issa stess ghas-subizzjoni;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet li biha l-konvenuta, in sostanza, eccepiet: li taqbel li ghandha l-hajja konjugali tal-partijiet giet reza impossibbli u dan minhabba ragunijiet imputabbli lill-attur; taqbel mal-likwidazzjoni tal-komunjoni ta' l-akkwisti bid-dekadenza kontra l-attur; it-tielet talba ghandha tigi michuda minhabba l-fatt li dan mhux fl-ahjar interess tal-minuri; il-konvenuta m'ghandhiex tbaghati l-ispejjez;

Rat il-kontro-talba tal-konvenuta rikonvenzjonanta [Vol. 1 fols. 14 u 15];

Rat ir-risposta ta' l-attur rikonvenzjonat [Vol. 1 fols. 20 u 21];

Rat ir-rapport tal-Perit Tekniku AIC Mario Cassar[1].

Rat ir-rapport tal-Perit Komputista Paul Bezzina F.I.A. C.P.A., C.S.A.[2]

Rat ir-rapport tal-Perit legali l-Avukat Dottor Vincent Galea;[3]

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi d-dikjarazzjonijiet guramentati, il-listi tax-xhieda, u l-affidavits tal-partijiet;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet maghmula mill-partijiet;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

[1] Vol 5 – fols. 1261 et seq.
[2] Vol. 4 – fols 1058 et seq.
[3] Vol.5 – fols.1368 et seq.

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni

Illi permezz ta’ l-azzjoni odjerna l-attur qed jitlob li din il-Qorti tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, stante li z-zwieg taghhom tkisser irrimedjabbilment minhabba eccessi u sevizzi da parti tal-konvenuta; kif ukoll sabiex din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali ghas-separazzjoni.

Minn naha taghha l-konvenuta tattribwixxi t-tort tal-firda esklussivament lill-attur, u permezz ta’ kontro-talba, tghid li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment minhabba li l-attur rrenda ruhhu hati fil-konfront ta’ l-attrici ta’ adulterju, sevizzi, eccessi, minacci, ingurji gravi u minhabba li l-hajja matrimonjali tal-partijiet tkissret irrimedjabbilment.

Separazzjoni Personali

Illi l-partijiet izzewgu fid-29 ta’ Dicembru 1975, u minn dan iz-zwieg ghandhom zewgt itfal, Simone u Joanna, li llum huma t-tnejn maggjorenni.

Verzjoni Attur

L-attur jghid li huwa kien diga` ried li jispicca r-relazzjoni minn mal-konvenuta waqt l-gherusija izda wara li ra bidla fiha kompla u fil-fatt izzewgu, izda wara z-zwieg l-attitudni ta’ martu regghet marret lura ghal dak li kienet qabel, anzi aggravat fl-imgieba possessiva u domaninati taghha. “*kont inhoss li kient tghassisli anke f’dari stess*”[4]. Dina s-sitwazzjoni, skond l-attur, kompliet tmur ghall-aghar fejn “*il-glied bil-kliem, tghajjir, inkejjiet u/jew ma tkellimnix gimghat shah tista’ tghid ma naqas qatt*”[5]. Huwa jsostni wkoll li kien hemm drabi li huma wkoll gew f’idejn ghalkemm dan ma kienx ta’ spiss u f’okkazzjojinijiet rari. Ikompli jghid ukoll li “*bil-paranoia, ghejra u possessivita` li ghandha l-mara kient ilha snin twal takkusani li mmur ma’ dik u ma’ l-ohra sahhansitra meta nsiefer b’xoghol, meta dan ma kien minnhu xejn*”[6].

[4] Vol. 1 – fol. 26.
[5] Vol. 1 – fol. 26.
[6] Vol. 4 – fol. 942.

L-attur jghid ukoll li l-relazzjonijiet intimi ta' bejnithom naqsu konsiderevolment sakemm inqatghu kompletament ftit tas-snin qabel ma beda dawn il-proceduri u dan minnbarra l-fatt li l-attur isostni li martu kienet tghidlu li kellu relazzjonijiet ma' nies ohra u li kellu l-*aids*. Minhabba dan, l-attur jghid li beda hbiberija ma' mara ohra mill-1995.

Fir-rigward tal-flus, l-attur jispjega li l-konvenuta kienet ossessjonata fuq il-flus u kienet anke tghajjru b'xi flus li hija kienet taghtu minn dak li kienet gemmat sabiex jinvestihom fin-negozju. L-attur issostni li huwa dejjem ta manteniment u dan barra l-paga li l-konvenuta kienet tiehu mill-impieg taghha bhala ghalliema u r-renti li hija hija kienet izzomm ta' l-appartamenti f'Bugibba, kien ihallas il-kontjiet kollha hu u l-konvenuta qatt ma kkontribwixxiet lejhom. Huwa jghid li l-konvenuta ma kienetx tiehu gost li jhaddem in-nies mieghu u kient qaleght glieda meta saret taf li Manwel Mifsud li kien qieghed jahdem fuq bazi *part-time* beda jahdem *full-time*.

Meta l-partijiet bidlu d-dar minhabba l-istorbju ta' zvilupp hdejn id-dar taghhom, l-attur jghid li l-konvenuta qatt ma marret tara x-xogholijiet fid-dar il-gdida li kienu qed jibnu "*niftakar episodju meta war l-quddiesa tal-Hadd kont hadt lilha u lit-tfal biex jaraw fix wasal il-bini, izda hi baqghet fil-karozza u ma gietx maghna*"[7].

L-attur jghid li huwa pprova jsalva dan iz-zwieg "*Fil-perijodu ta' bejn l-1990 u l-1993 meta l-inkwiet kien fl-aqwa tieghu mhux l-ewwel darba li kont nitkellem maghha biex nipprova li z-zweig ma jitkissierx. Shansitra kif xeghedt ukoll qabel kont mort ghand il-kappillan u tkellimt mieghu biex forsi jirranga s-sitwazzjoni. Dan pero` ma sewa ghal xejn. Illum bil-Qorti tal-Familja l-ewwel passi f'kas ta' nkwiet bejn il-koppja huwa li jigi appuntat medjatur mill-qorti. Ll hu ezattament dak li ppruvajt naghmel jien. Meta fl-ahhar iddecidejt li nibda l-kawza tas-separazzjoni, kont ili kwazi 10 snin intella' u nnizzel jekk naghmilx hekk jew le. Meta fl-1999 gejt biex nitlaq mid-dar id-decizjoni ma kienetx wahda facli, biss barra mill-fatt li dan kelli naghmlu ghaliex jien stess ma flahtx l-inkwiet li kien qieghed jinqala izjed, ghamiltu wkoll fl-interess tat-tfal ghaliex dawn kienu spiccaw jizfnu fin-nofs*"[8].

[7] Vol.4. – fol. 943.
[8] Vol. 4. – fol. 945.

Verzjoni Konvenuta

Il-konvenuta ssostni li l-partijiet kienu kuntenti hafna fl-gherusija u li kienu jaqblu hafna fejn kellu numru ta' interessi komuni "*ommi kient irrimarkatli likonna qisna zewg ferhiet f'mizwed*"[9], izda tghid li ghalkemm il-familja taghha qatt ma ndahlet bejnithom, omm l-attur kienet tindahal bejn il-partijiet kemm qabel u kif ukoll wara z-zwieg. Hija tghid li meta staqsiet x'kienet qalet omm l-attur wara li ratha l-ewwel darba, dan wiegeb li ommu kienet qaltlu li seta' sab lil xi hadd ahjar.

It-tkissier ta' dan iz-zwieg, il-konvenuta tghid li tattribwieh ghal *"presenza ta' terza persuna li kienet giet impjegata minn zewgi fil-kumpanija taghna u sussegwentement beda relazzjoni maghha... bdejt ninduna li beda jimbidel meta mbaghad dahhal lil Maria Dolores Cassar Ciacomatto bhala salesgirl... Charlie urieni li lanqas hu ma riedni izjed nakkompnajah it-Trade Fair, ghax kien ikun hemm Maria Dolores u il-partecipazzjoni tieghi kient itellfilha il-commission fuq il-bejgh meta inbiegh jien*"[10]. Il-konvenuta tghid li l-atteggjament ta' zewgha fil-konfront taghha inbidel, ma baqax ikellimha dwar in-negozju u ma tantx kien ikun id-dar izda dawk id-drabi li kien ikun id-dar kien jaqbad il-glied. Hija tirrakkonta kif kien hemm incident fejn l-attur "*ghamel ghalija u gibidli subghajja (thumb) tant li qatghali l-ligaments ta' subghajja u ghadni sal-lum inbaghti b'dan is-sebgha*"[11]. Il-konvenuta tghid li s-Sibtijiet wara nofsinhar zewgha kien iqattahom ma' Maria Dolores fid-dar t'omma f'Birzebbuga peress li ma kienx ikun hemm hafna nies filwaqt li l-Hamis filghodu kien imur id-dar taghha fil-Fgura fejn l-istess konvenuta darba qabdithom il-Hadd filghodu f'*Mother's Day*. Hija tiddeskrivi kif l-imgieba ta' zewgha ma dina l-mara kienet waslet sa punt fejn meta hija ppruvat issalva iz-zwieg l-attur ma riedx u ghalhekk hija hassitha "*umiljata u imwegga'*""[12]. Il-konvenuta ssostni li madwar 1988 Maria Dolores bdied tahdem mar-ragel taghha bhala *salesgirl* u sitt snin wara nbdew il-proceduri ta' separazzjoni. Tkompli tghid li l-imgieba ta' zewgha fil-konfront taghha kienet karatterizzata minn insinwazzjonijiet, imur id-dar ghal gharrieda biex skond hi, jara kienx ikun hemm xi hadd iehor u jiehu mieghu lil xi hadd iehor halli jkollu x-xhieda, izda dejjem sabha hemm u waheda.

Dwar il-mod ta kif effetwawa l-problemi fiz-zwieg, il-konvenuta tghid, "*meta beda l-inkwiet bejnietna, kien jittratani hazin hafna. Kien jghid lit-tfal biex ma jaghtux kasi, u qatt ma kont inkun naf x'inhu jigri bejniethom. Kienu johorgu flimkien u ma kontx inkun naf. Kont qeghda d-dar biss biex inaddaf, insajjar u nservihom. Meta spiccajt l-"Course" ta' l-universita kont imradd hafna bl-istress li kelli. Dort sitt konsulenti nipprova nara x'ghandi u fl-ahhar qalli li ghandi Poly Myalgia Rheumatica fil-1997. Jien kont bghatutha hafna ghax ma kontx nista*

[9] Vol. 4 – fol. 781.
[10] Vol. 4 – fol. 781 u 782.
[11] Vol. 4 – fol. 782.
[12] Vol. 4 – fol. 783.

nimxi, u kont qed insoffri minn fatigue u ugiegh kbir f'gismi kollu. Kont bla sahha it-tarag ma niflahx nitilghu. Kif kien jigi mix-xoghol kien jitla' jigri t-tarag u joqghod issaffar biex jurini kemm kien f'sahhtu. Jien kien jiddispjacini li jaghmel hekk u l-messagg li kien irrid jaghtini kont niehdu. Kont naghmel 'effort kbir biex nipprova inlahhaq mad-dar u t-tfal qatt ma kienu jaghtuni daqqa t'id u hu ma kienx jghidilhom biex jghinuni... flok sibt ftit ghajnuna minn ghandu meta kont marida, izjed beda jinkini – a case of mental torture. Kull nhar ta' Tlieta ma jigix id-dar imma jmur mal-habiba jara film. L-izjed haga li iddispjacina kien meta fl-anniversarju tat-tieg hareg fit-8 ta' filghodu u gie lura fis-saghtejn ta' filghodu u jien bqajt nistennieh"[13]. Il-konvenuta tkompli tirrakkonta kif il-komportament ta' zewgha baqa' jiddeterjora fil-konfront taghha u l-prezenza tieghu baqghet tonqos fid-dawl ta' l-infedelta` li hija tallega.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi jidher mill-provi prodotti li hemm evidenza sufficjenti sabiex l-adulterju kommess mill-attur gie ppruvat, dan jirrizulta mill-affidavit ta' l-attur stess fejn b'ammissjoni tieghu jghid li "*mistoqsi ma min ghandi hbiberija jiena nghid illi dina il-mara jisimha Doris Cassar Gaccomotto... ili nafha professjonalment minn circa 1983. Jiena sirt nafha hekk kif appena dahlet tahde ma' C.E.F. (Trading) Co. Ltd. Jiena nafha intimament ghal dawn l-ahhar erba' snin u nofs u cioe qabel ma ftaht dina il-kawza. Jiena kont ghadni nghix mal-mara meta sirt nafha kif diga ghid intimament*"[14].

Illi jidher ukoll mill-provi li sforz il-komportament tal-konvenuta r-relazzjoni kienet ikkaratterizzata minn glied u dizgwidi bejn il-konjugi tant li anke uliedhom stess, li kienu jghixu fl-istess dar kienu jaraw dan l-agir, t-tifla tal-partijiet qalet li "*is-sitwazzjoni d-dar kient saret wahda kemm xejn tal-biki: kif missieri jidhol d-dar kien jibda mill-ewwel l-glied, mhux ta' b'xejn ma kienx ried jorqod aktar hdejn ommi. Naf li l-papa kien spicca jdum ma jigi d-dar biex jevitha. L-unika kliem li kien jinghad bejnithom kien glied. Gieli lanqas it-tisjir min-naha t'ommi ma kien isir, kien jidhol missieri d-dar wara gurnata xoghol u ma kienx ikun hemm ikel lest... il-kommunikazzjoni min-naha t'ommi kienet nieqsa mhux biss ma' missieri izda anki maghna t-tfal... kif jiftah halqu [l-attur] anki maghna kienet tkun lesta ghalih, biex tibda l-inkwiet [l-konvenuta]...ma kienx ghad fadal familja*"[15]. Bint il-partijiet l-ohra Simone tghid ukoll li "*kienet tghajjru dwar certa Marlene, s-segretarja tal-Yacht Club. Il-mama kienet tinsinwa u takkuzah li kien hemm xi haga bejnithom. Il-papa kien jinnega izda xorta kien jinqala' l-glied bejniethom. Niftakar li kien hemm drabi meta gew fl-idejn ukoll... il-*

[13] Vol. 4 – fol. 783.
[14] Vol. 1 – fols. 51 u 52.
[15] Vol. 4 – fols 956 u 957.

mama dejjem riedet l-attenzjoni u kull meta hija kienet tohrog mic-centru ta' l-attenzjoni tista' tghid li kien jinqala' incident"[16].

Illi gie stabbilit mix-xhieda prodotti li l-attur telaq mid-dar fl-1999.

Illi, inoltre, jirrizulta mill provi illi skond sentenza ta' Qorti tal-Magistrati (Malta) tas-27 ta' Novembru 2011 fil-kaz *Il-Pulizija vs D C* din kienet misjuba hatja li insulentat, ingurjat jew heddedt lil A C.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehema li l-hajja konjugali bejn il-partijiet m' ghadhiex aktar possibbli, u z-zwieg tkisser irrevokabbilment, tort taz-zewg partijiet: tort ta' sevizzi da parti tal-konvenuta konsistenti f' komportament verbalment abuziv taghha kontra l-attur, fuq abitwali u ripetut, li kien irrenda insapportali l-hajja konjugali bjen il-partijiet, u tort ukoll tar-relazzjoni adultera li l-attur eventwalment dahal fiha.

Dan il-komportament abuziv da parti taz-zewg partijiet jattira fil-konfront ta xulxin l-applikazzjoni fl-intier tieghu ta' l-artikolu 48 u 51 tal-Kap.16.

Kura u Kustodja

It-tfal tal-partijiet lahqu t-tnejn l-eta' maggjorenni ghalhekk il-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni f'dan ir-rigward.

Manteniment

Illi z-zewg ulied tal-partijiet huma llum maggjorenni ghalhekk l-ebda manteniment m'ghandu japplika f'dan ir-rigward.

Fir-rigward tal-manteniment ghall-konvenuta, hekk kif diga` imsemmi aktar `il fuq, l-partijiet iddekadew mid-dritt taghhom li jitolbu u jircievu manteniment.

[16] Vol. 4 – fols 959 u 960.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Illi l-Qorti qieghda tannetti mal-gudizzju odjern kopja tal-pagni 86 sa 98 tar-relazzjoni peritali **[Appendici A – Vol.V fols.1368 sa 1446]** li ghandhom jifformaw parti mill-istess.

Is-Socjeta` C.E.F. (Trading) Co. Ltd.

Illi hekk kif jidher mill-atti dina s-socjeta` twwaqfet waqt iz-zwieg tal-partijiet u l-fond "Sweet Haven", Triq in-Narcis, High Ridge, Madliena li huwa wiehed mill-punti l-aktar kontestati f'dina l-kawza jappartjeni fil-fatt lill-istess kumpanija li skond il-Perit Komputist huwa "*principal asset*"[17]. Illi skond l-istess Perit Komputist fir-rapport tieghu fols. 1304 et seq. il-valur ta' l-ishma ta' dina s-socjeta` huwa ta' Lm135 (ekwivalenti ghal €314.47) kull wiehed u jikkonsistu f'2000 "ordinary shares", li minnhom 1,119 gew vestiti fl-attur u 880 fil-konvenuta.

Illi l-Perit Tekniku ghamel valutazzjoni ta' dina l-propjeta` fl-2006 fejn ikkonkluda li "*wara li kkunsiderjat il-fatturi rilevanti kollha inkluza l-lokazzjoni, u il-valur ta' propjetajiet simili fil-lokazzjoni tal-madwar, u meta tikkonsidra li l-propjeta` tinsab fi stat ta' gebel u saqaf il-prezz prezenti tas-suq tal-propjeta` jammonta ghal madwar Lm405,000*"[18].

Illi hekk kif jidher mill-verbali a fols. 1340, 1366 u 1455 hemm pendenti kawza ta' stralc fil-konfront tal-kumpanija.

Illi ghalhekk rigward din il-kumpanija, din il-Qorti, filwaqt li tiddikjara li l-istess kumpanija tifforma parti mill assi tal-komunjoni tal-akkwisti, dina s-socjeta` tifforma parti mill-kommunjoni ta' l-akkwisti u tiddikjara li din tappartjeni liz-zewg partijiet fi kwoti indaqs; tordna li, meta din tigi likwidata skond il-ligi bi proceduri appoziti, nofs ir-rikavat nett jinghata lill-attur filwaqt li n-nofs l-iehor jinghata lill-konvenuta. Din il-Qorti qed taghti l-fakolta' liz-zewg partijiet sabiex permezz ta' ftehim bil-miktub, approvat mill-Qorti tal-Familja, jiddeciedu mod iehor kif jiddisponu minn din il-proprjeta' tal-komunjoni.

Il-fond f'San Pawl il-Bahar

[17] Vol.5 – fol. 1304.
[18] Vol. 5 – fol. 1264

Jirrizulta illi dan il-fond kien gie akkwistat matul iz-zwieg f' isem il-kumpanija, kif jirrizulta mid-dokumenti relattivi li gew esebiti u mmarkati bhala Dok. FE1 u Dok. FE2. F'dan ir-rigward, kemm fin-nota ta' pretensjonijiet taghha, kif ukoll fix-xhieda taghha, l-konvenuta tghid li l-akkwist ta' dan il-post sar unikament bi flus li kienu taghha, u li parti minnhom gew gew ghandha minn wirt. Minkejja dan pero`, hija naqset milli tressaq prova ta' dan. Hija naqset milli tipprezenta dokumenti jew xhieda tal-fatt illi l-flus rapprezentanti parti mill-prezz ta' dan il-fond kienu proprjeta' parafernali taghha.

Matul is-snin kienet dejjem il-konvenuta illi hadet hsieb tiffinanzja kwalunkew tip ta' xogholijiet li kien jehtieg illi jsiru fil-post u dan ghaliex il-post kien hemm zmienijiet fejn kien jinkera u allura l-manutenzjoni kienet necessarja. Fl-istess waqt jirrizulta illi l-flus li dahlu mill-kiri ta' dan il-fond kienet izzommhom il-konvenuta stess u ma jirrizultax illi qatt qasmet l-istess ma' zewgha. Il-Qorti pero' taqbel li l-attur m' ghandux pretensjoni valida fir-rigward, stante li, apparti li ma ngabux provi dwar l-ammont tal-kirjiet percepiti, parti mir-rikavat minn dan il-fond kien jigi impjegat mill-konvenuta sabiex thallas l-isepjjez tal-manutenzjoni tieghu, u spejjez ohra relattivi.

Jidher li skond il-valutazzjoni tal-Perit Tekniku a fol. 1265 il-valur attribwit lil dina l-propjeta` skond l-istess rapport tas-sena 2006 huwa ta' LM40,000 (illum ekwivalenti ghal €93,174.94).

Rigward il-bejgh ta' dan il-fond, il-Qorti tosserva li peress li dan hu proprjeta' tal-kumpanija fuq indikata, mhuwiex fil-kompetenza taghha li tiddisponi minn dan il-fond li legalment mhuwiex tal-partijiet izda proprjeta' tal-kumpanija taghhom.

<u>Depoziti l-Bank</u>

Illi l-Qorti taqbel mal-kunsiderazzjonijiet tal-perit legali fir-rapport tieghu taht dan it-titolu a fols. 1437 u 1438 tal-process u taddotta din il-parti fl-intier taghha.

<u>Oggetti tad-deheb, fidda u hagar prezzjuz</u>

Il-Qorti taqbel mal-konkluzjonijiet tal-perit legali taht dan is-subtitolu u taddotahom fl-intier taghhom :-

"...ghalkemm fin-nota guramentata tieghu l-attur ghamel referenza ghall-fatt illi l-partijiet kellhom xi deheb, fidded u hagar prezzjuz huwa naqas milli jgib prova sia ta' dan il-fatt innifsu u sia tal-valur, almenu dak approssimativ ta' l-istess. Kien l-attur li b'mod arbitrarju iffissa l-valur ta' l-istess fl-ammont ta' LM3,000 pari ghal €6,988.12. Huwa wkoll ighid illi dawn l-oggetti prezzjuzi jifformaw parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti.

Da parti taghha l-konvenuta tghid illi hija ghandha diversi oggetti tad-deheb li huma parafernali ghaliha ghaliex xtrathom hi qabel iz-zwieg jew inkella gew lilha regalati minn ommha. Minkejja dan l-esponenti josserva li meta kienet saret il-kitba taz-zwieg il-konvenuta ma rrizervat ebda jedd fuq deheb jew materjali prezzjuzi li kellha hi qabel iz-zwieg. Fid-dawl ta' dan l-esponenti jtendi jaqbel li effettivament il-komunjoni kellha xi oggetti ta' deheb u materjal iehor prezzjuz.

Tenut kont tal-fatt illi ma gewx elenkati liema bicciet t'a deheb jappartjenu lill-partijiet u tenut kont tal-fatt illi ma gietx prezentata stima konkreta dwar il-valur ta' l-istess, l-esponenti jikkondkludi illi huwa ma jistax jassenja kreditu likwidu lill-partijiet u allura s-soluzzjoni hija illi kemm l-attur u kif ukoll il-konvenuta ghandhom jigi assenjat lilhom dawk l-oggetti li jappartjenu lilhom jew li jilbsu huma u dan waqt illi oggetti appartenenti lill-ulied tal-kontendenti ghandhom jigu lilhom ritornati".[19]

Diversi bicciet ta' l-ghamara

Il-Qorti taqbel mal-konkluzjonijiet tal-perit legali taht dan is-subtitolu u taddotahom fl-intier taghhom. Dan jghid hekk:

"Ghalkemm iz-zewg partijiet kontendenti jaqblu illi hemm diversi bicciet ta' ghamara formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti, jirrizulta illi hemm kontestazzjoni bejniethom fir-rigward tal-valur ta' uhud mill-istess. L-esponenti jemmen ili din il-kwistjoni tista' tirrizolvi ruhha billi iz-zewg partjiet izommu dawk il-bcejjec ta' l-ghamara illi ghandhom fil-pussess taghhaom. Mill-atti jirrizulta illi l-partijiet ilhom snin twal hafna illi hadu pussess ta' l-ghamara illi ghandhom f'idejhom u tul dawn is-snin hadd minnhom qatt ma ntavola ebda att li bih talab jitpogga luar fil-pussess ta' xi ghamara li tinsab ghand il-konjugi l-iehor. B'hekk la l-partijiet huma kuntenti b'dak illi ghandhom f'idejhom l-esponenti huwa tal-fehma li kulhadd izomm dak illi diga ha".[20]

[19] Vol. 4 – fols. 1435 u 1436.
[20] Vol. 4 – fols. 1436 u 1437.

Assi Parafernali

Fit-28 ta' Dicembru 1975[21] il-partijiet ffirmaw kunttratt antenuzjali li fil-parti relevanti tieghu jaqra hekk:

"*il-komparenti Sinjorina Attard [il-konvenuta] qeghda in kontemplazjoni tal-istess zwieg tiddota lilha infisha is-somom segwenti u cioe' elf u hames mitt lira f'Defence Bonds, Hames mitt lira f'Savings Account, mal-Mid-Med Bank Limited u disgha mija u sitta u ghoxrin lira (£926) flus id-dar oltre gratuity li s-Sinjorina Attard ghad trid tircevi minghand l-Education Department ta' madwar elf u hames mitt lira Maltija (£M1500), u ghal kull effett u buon fini tal-ligi l-komparenti Sur C jiddikjara li ghalkemm l-imsemmija effetti mobili qieghdin jigu assenjati bil-valur taghhom, dina l-istima ossia valutazjoni taghhom m'ghandhiex timporta trasferiment tal-istess effetti ghand il-gharus imma l-istess effetti huma u ghabdhom jibqghu di proprieta' esklusiva tal-istess gharusa.*

Ghaldaqstant l-ammonti fuq indikati ghandhom jitqiesu bhala krediti parafernali mill-assi tal-komunjoni tal-akkwisti favur l-konvenuta, u ghandhom ghalhekk jithallsu lill-istess mill-istess assi.

Illi rigward is-somma ta' LM2,000 li l-konvenuta tghid li hi kienet wirtet, kif ukoll is-somma ta' LM2,000 li l-istess konvenuta tghid li dawn din kienet giet precepita mill-lokazzjoni ta' hanut li hi kellha qabel iz-zwieg, din il-Qorti ma tistax taqbel mal-konkluzjoni tal-perit legali, li dawn l-ammonti ghandhom jitqiesu bhala proprjeta' parafernali tal-konvenuta, u dan stante li l-konvenuta ma ressiqtix provi dokumentali jew xhieda ohra fir-rigward. Ghaldaqstant fil-fehema ta' din il-Qorti din il-pretensjoni ma ssibx sostenn sodisfacenti fil-provi u qed tigi michuda.

Decide

Ghal dawn il-motivi tiddeciedi billi:

[1]tilqa' l-ewwel talba u tippronunzja s-separazjoni personal bejn il-partijiet u tattribwixxi t-tort taz-zewg partijiet fi kwoti wgwali;

[21] Vol. 1 – fol. 104 et seq.

[2] tilqa’ t-tieni talba u xxolji l-komunjoni ta’ l-akkwisti, tillikwidaha u tassenja fit-termini u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata **‘Komunjoni ta’ l-Akkwisti’;**

[3] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tielet talba stante li bint il-partijiet m’ghandhiex aktar minorenni;

Tiddeciedi dwar il-kontro-talba billi:

[1] tilqa l-ewwel talba kif fuq gja’ deciz;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni talba stante l-fatt li bint il-partijiet m’ghandhiex aktar minorenni;

[3] tichad in parti t-tielet talba stante li l-konvenuta ddekadiet mid-dritt taghha li tircievi manteniment, filwaqt li tastjeni milli tiehu konjizzjoni dwar il-parti rigwardanti l-manteniment tal-minuri stante l-fatt li dina lahqet l-eta’ maggjorenni;

[4] tilqa’ r-raba’ talba u xxolji l-komunjoni ta’ l-akkwisti, tillikwidaha u tassenjha fit-termini u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata **‘Komunjoni ta’ l-Akkwisti’;**

[5] tilqa’ il-hames talba fis-sens li tapplika kontra z-zewg partijiet l-effetti tad-dispozizjonijiet ta’ l-Artikoli 48 u 51 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta’ Malta;

[6] tichad is-sitt talba;

[7] tilqa’ s-seba’ talba kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata **‘Assi Parafernali’.**

L-ispejjez ghandhom jigu sopportati ugwalment bejn il-partijiet.

Imhallef

Deputat Registratur

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------